

Tekstil
Kimyasallarındaki
Fiyat Artışının
Değerlendirilmesi

TEKSTİL VE HAZIR GIYİM SANAYİNİN GELİŞİMİ

Türkiye’de tekstil ve hazır giyim sanayinin temelleri Osmanlı İmparatorluğu döneminde atılmıştır. Dokuma konusunda Denizli ve Tokat, ipekli ürünler konusunda da Bursa bölgesinde küçük işletmeler halinde üretim yapılmıştır. 1915 yılında önde gelen 22 kamu sanayi işletmesinin 18’i, 28 anonim şirketin 10’u, 214 özel sektör işyerinin 45’i ve toplam 264 sanayi işyerinin 73’ü bu sanayide faaliyet göstermektedir. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra Sümerbank’ın kuruluşu ile birlikte tüm tekstil ve konfeksiyon fabrikaları ve atölyeleri bu kuruluş çatısı altında toplanmıştır. Sümerbank yaptığı yatırımlar ve yetiştirdiği personelle özel sektöre öncülük etmiş Sümerbank’ta oluşan birikimin zaman içinde özel sektöre de aktarılması sağlanmıştır.

1950’li yıllarda başlayan özel sektör yatırımları zaman içinde gelişmiş, zamanla kamunun bu alanda üretici rolü azalmıştır. 1952 yılında sektör üretimi içinde yüzde 28 olan özel sektör payı 1962 yılında yüzde 62’ye, 1990 yılında ise yüzde 90’ın üzerine çıkmıştır. Günümüzde kamunun bu sektörde payı kalmamıştır.

Sektörde, 1950’li yıllardan sonra özel sektörün öncülüğünde gelişim başlamış ve 1960’lardan sonra sentetik elyaf üretimine başlanmıştır. Planlı dönemde uygulanan ithal ikamesi politikası ve teşvik tedbirlerinin de katkısıyla 1960-70 yılları arasında sektörde daha ileri teknoloji kullanılmaya ve işlenmiş ürün imal edilmeye başlanmış, 1960-80 yılları arasında önemli bir teknik deneyim kazanılmıştır. 1980 yılından sonra uygulanan, serbest piyasa ekonomisine dayalı dışa açılma ve ihracatı teşvik politikaları ile birlikte, özellikle 1980’li yılların ikinci yarısından itibaren tekstil ve hazır giyim ihracatı önemli oranda artmış ve ihracatın en önemli kalemi haline gelmiştir. 1990’lara gelindiğinde ise toplam ihracat içindeki sektörün payı yüzde 40’a kadar çıkmıştır. 1980’li yılların başında daha çok iplik, elyaf, kumaş gibi tekstil mamulleri ihraç eden Türkiye, 1984 yılından sonra daha fazla konfeksiyon mamulü ihraç etmeye başlamış, daha uç ürün olması nedeniyle toplam katma değeri tekstil mamullerinden yüksek olan konfeksiyon mamullerinin ihracatı 1990’lı yıllarda artarak devam etmiş ve sektörün üretim, ihracat ve istihdam içinde önemi artmıştır.

KİMYA SEKTÖRÜNE BAKIŞ

Kimya sanayi, pek çok sektöre ara mal ve hammadde temin eden bir sanayi dalı olarak, gerek üretim gerekse de dış ticarete önemli bir role sahiptir. Kimya sektöründen ham madde kullanılmaksızın üretilen çok az sayıda ürün bulunmaktadır. Bu kapsamda; tarım ilaçları, sentetik gübreler, veteriner ilaçları, sentetik elyaflar, sabun, deterjan, temizleyiciler, plastik ham maddeleri, beşeri ilaç sanayi, kozmetik sanayi, boya, yardımcı maddeler, deri, tekstil, inşaat (boru, levha, kapı, pencere vb.) yapıştırıcı, derz, dolgu maddeleri, izolasyon malzemeleri, fotoğraf malzemeleri, barut ve patlayıcılar gibi birçok sanayi alanına nihai ve ara ürün sağlamaktadır.

Türk kimya endüstrisi, ağırlıklı olarak petrokimya, sabun, deterjan, gübre, ilaç, boya-vernük, sentetik elyaf, soda gibi çeşitli kimyasal hammadde ve tüketim ürünlerinin üretiminin gerçekleştirildiği tesislerden oluşmaktadır. Sektörde faaliyet gösteren firmalar ölçek ve sermaye kaynakları açısından farklılık göstermektedir. Sektörde faaliyet gösteren firmaların önemli bir kısmı küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşmakla birlikte, büyük ölçekli firmalar ile çok uluslu şirketler de faaliyet göstermektedir.

Kimya sektörü ithalata bağımlı bir sektördür. Kullanılan hammaddenin yüzde 70'i ithal edilmekte, %30'u ise yerli üretimle karşılanmaktadır. İnorganik kimyasalların 2016 ve 2017 yıllarında gerçekleşen ithalat verileri aşağıdaki gibidir. Türkiye bu sıralamada 17.sırada yer almaktadır.

	28 İNORGANİK KİMYASAL			
Importers	Imported value in 2016	Imported value in 2017	Değişim	Oran
World	109.266.817	120.448.283	11.181.466	10
Korea, Republic of	5.369.132	7.204.058	1.834.926	34
China	9.024.571	10.663.685	1.639.114	18
Japan	5.844.418	6.799.589	955.171	16
India	4.820.827	5.594.384	773.557	16
Germany	6.502.334	7.173.121	670.787	10
United Kingdom	2.260.097	2.910.610	650.513	29
Zambia	325.329	850.435	525.106	161
Australia	1.178.315	1.665.641	487.326	41
Canada	3.230.808	3.610.518	379.710	12
Malaysia	1.949.515	2.319.943	370.428	19
Russian Federation	2.584.621	2.938.882	354.261	14
Netherlands	3.634.812	3.940.749	305.937	8
Italy	1.878.303	2.151.387	273.084	15
South Africa	964.231	1.226.951	262.720	27
Mexico	2.007.501	2.244.868	237.367	12
Spain	1.947.511	2.184.093	236.582	12
Turkey	1.219.692	1.443.239	223.547	18

Organik kimyasalların 2016 ve 2017 yıllarında gerçekleşen ithalat verileri aşağıdaki gibidir. Türkiye bu sıralamada 13.sırada yer almaktadır.

Importers	29 ORGANİK KİMYASAL			
	Imported value in 2016	Imported value in 2017	Değişim	Oran
World	379.929.560	416.595.119	36.665.559	10
China	43.905.780	55.761.871	11.856.091	27
Germany	30.395.140	34.309.396	3.914.256	13
India	14.767.091	17.971.083	3.203.992	22
Taipei, Chinese	7.376.328	9.321.241	1.944.913	26
Korea, Republic of	10.944.008	12.751.989	1.807.981	17
Netherlands	14.812.748	16.618.198	1.805.450	12
France	14.260.525	15.790.927	1.530.402	11
Japan	14.414.475	15.893.614	1.479.139	10
Mexico	7.346.853	8.730.523	1.383.670	19
United Kingdom	8.632.995	9.786.125	1.153.130	13
Indonesia	4.790.553	5.897.068	1.106.515	23
United Arab Emirates	716.438	1.761.226	1.044.788	146
Turkey	4.359.682	5.387.647	1.027.965	24
Austria	5.018.120	5.935.177	917.057	18
Spain	8.948.961	9.798.035	849.074	9
Poland	3.504.963	4.323.012	818.049	23
Russian Federation	2.742.409	3.515.767	773.358	28

Tekstilde kullanılan kimyasallar iki gruptur. Birinci grupta Kostik, Soda, Asetik Asit, Hidrojen, Peroksit ve benzeri gibi kimyasallar (comodity chemicals) sayılabilir. Bir de belli bir formülle üretilmiş veya özel tasarlanmış , tekstil üretim basamaklarında özel bir amaç için kullanılan kimyasallar vardır. Bu ikinci gruba Tekstil Yardımcı Kimyasalları denilir. Kimyasal maddeler (çoğunluğu yardımcı kimyasallar olmak üzere) tekstil üretiminde her işlem basamağında kullanılan maddelerdir.

Türkiye'de üretilmeyen ham maddelere vergisiz ithalat yolu açılması hakkında ilgili yazı aşağıdaki gibidir.

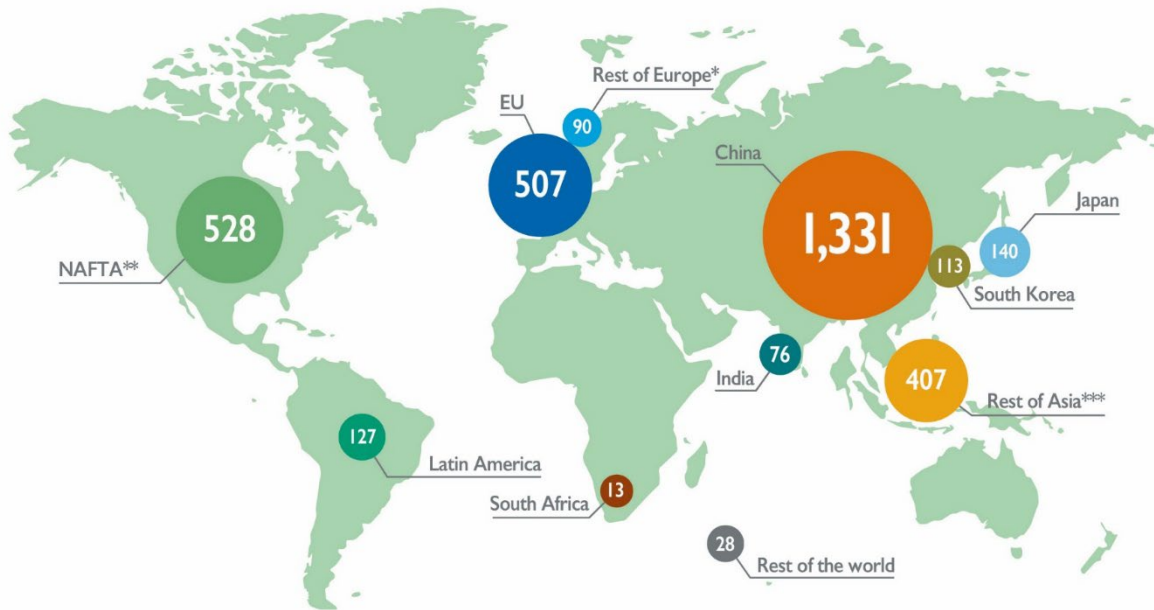
1 Temmuz'dan itibaren Türkiye'de üretimi bulunmayan 1882 adet ham maddede gümrük vergileri sıfırlanacak. Söz konusu ürünler, tekstil, demir-çelik, elektrik-elektronik ürünleri ile bazı özel tanımlı kimyasallardan oluşuyor.

Ekonomi Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, "Söz konusu kararlar sanayicilerimizin düşük maliyetli hammadde temin edebilmesine imkân tanınarak uluslararası alanda rekabetçiliklerinin artırılması hedeflenmektedir." denildi. İlgili karar ait resmi gazete yazısı aşağıdaki linkte yer almaktadır.

<http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/06/20180627m1.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/06/20180627m1.htm>

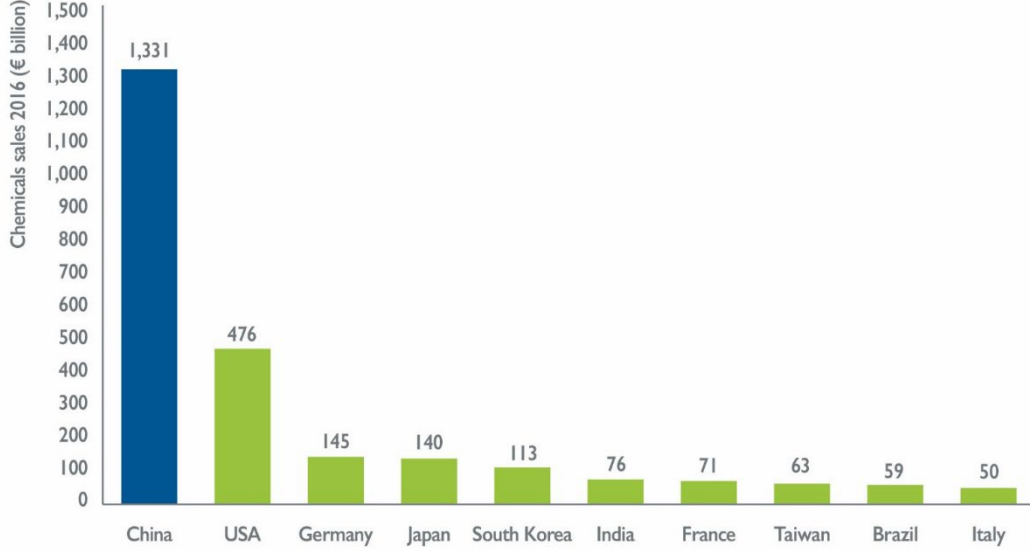
World chemical sales: geographic breakdown

World chemicals sales (€ 3.360 billion in 2016)

World Chemical Sales (€ billion)	2016	share
European Union (28)	507	15,1%
Rest of Europe*	90	2,7%
NAFTA**	528	15,7%
Latin America	127	3,8%
Rest of Asia***	407	12,1%
China	1.331	39,6%
Japan	140	4,2%
South Korea	113	3,4%
India	76	2,3%
South Africa	13	0,4%
Rest of the World	28	0,8%
World	3.360	100,0%

Chemical sales by country: top 10

Kimyasallar, sabit karakteristik özelliklerden ve kimyasal bileşimlerden oluşan özelliklere sahip maddelerin bilinen formlarıdır. Kimyasal maddeleri parçalanmadan kimyasal maddelere ayırmak imkansızdır. Bu genellikle fiziksel ayırma yöntemleri kullanılarak yapılır. Kimyasallar, plazma, katı, gaz ve sıvı da dahil olmak üzere çeşitli durumlarda bulunabilir ve sıcaklık ve basınç değiştiğinde bu durumlar arasında değişebilir. Kimyasalların, yaşam bilimleri, materyaller, tarım, savunma, enerji, sanayi, ilaç, bazı ürün üreticileri ve savunma dahil olmak üzere bir ürün olduğu çeşitli endüstriler vardır.

Kimyasallar, seramik, inorganik ve organik kimyasallar, yağlar, esterler, yüzey aktif maddeler, asitler, oleokimyasallar, alkoller, çözücüler, kaynak gazları, nötr gazlar, proses gazları, petrokimyasallar, seramikler, polimerler dahil olmak üzere fonksiyonel ve endüstriyel öneme dayalı çeşitli kategorilere yerleştirilir. Petrol ve gaz sektörü çeşitli özel kimyasallar sağlıyor. Diğer kimyasal üreticiler aynı zamanda kimyasallara kimyasal girdiler ve üretim yöntemleri kullanarak kimyasalları, ilgili kimyasal çıktılar ve girdilerle birleştiren kimyasallar sağlar. Kimyasalları dünya çapında taşıyan taşımacılık sektörü, trilyon dolarlık yıllık bir piyasadır.

Giyim, dünyanın en eski ve en büyük ihracat endüstrilerinden biridir. Gelişmekte olan ülkelerin çoğunun uluslararası tekstil ve hazır giyim pazarı için üretilmesinin nedenlerinden dolayı en hızlı büyüyen küresel endüstrilerden biridir. Giyim üretimi, ulusal kalkınma için bir sıçrama tahtasıdır. Çin, Hindistan, Bangladeş, Türkiye, Vietnam vb. belli başlı hedef alanlarından bazılarıdır. Çin her zaman tekstil kimyasalları tedarikçisinin yanı sıra en büyük tüketici olmuştur. En az on yıl için en büyük ve en hızlı büyüyen pazar olmaya devam etmesi bekleniyor. Hint endüstrileri, küçük ölçekli kuruluşlara devlet imtiyazları ve daha iyi teknolojilerin benimsenmesi nedeniyle önemli bir büyümeye şahit oldular.

Asya-Pasifik Tekstil Kimyasalları Pazarına Hakim

2017 yılında tüketim açısından Asya-Pasifik, pazarın% 45' inden fazlasını Kuzey Amerika ve Avrupa tarafından takip edilmektedir. Hindistan ve Çin gibi ülkelerdeki tekstil, giyim ve ev mobilya sektörlerinden gelen yoğun talep Asya-Pasifik'i muazzam bir potansiyel ve fırsat alanı haline getirmiştir. Bununla birlikte, bu bölgedeki artan işgücü maliyetleri bu pazarın büyümesini önemli ölçüde engellemiştir. Ek olarak, Asya-Pasifik Avrupa'ya tekstil kimyasallarının en büyük ihracatçısıdır.

Global boya ve pigment pazar büyüklüğü, gelir bakımından 2016 yılında 30.42 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Tekstil, boya ve kaplamalar, inşaat, boya ve plastik gibi çeşitli uygulamalardan gelen talep artışının pazar büyümesini hızlandırması bekleniyor.

Boya ve pigment imalatçıları, üretim sürecinde çevresel ve tehlikeli kirletici maddelerin etkin bir şekilde uzaklaştırılması için ileri teknolojiler kullanarak ürünlerini geliştirmeye aktif olarak girerler. Ürünün imalatçıları benzer gibi hammaddelerin fiyatındaki oynaklığa bağlı olarak çeşitli üretim maliyetlerini deneyimleyebilir.

Pazardaki geniş dağıtım kanalı, hem fiziksel perakende mağazaları hem de çevrimiçi perakendecilik yoluyla elde edilmektedir. Ürünün online olarak erişilebilirliği, şirketler için tüketici tabanını artırdı ve ürün talebini artırması beklenen daha yüksek erişime tanıklık ediyor. Artan nüfus, artan gelir, artan tüketici eğilimleri gibi çeşitli faktörler nedeniyle tekstil sektörü büyümeye sahne oluyor. Tekstil endüstrisi boyalar için en önemli uygulamalardan biridir ve öngörülen süre boyunca ürün talebi için olumlu bir etki yaratması beklenmektedir. İmalat prosesi arasında ürünü yıkamak için tekstil sanayiinde, yüksek su tüketimi, ürün, pigmentler, yüksek metal içeriği çözünürlüğü, ve su kirliliği gibi faktörler pazarı için önemli sınırlamalar vardır. Çevresel endişelerin artması, dünya genelinde, ürün talebini tahmini süre boyunca kısıtlayacağı tahmin edilen politika değişikliklerine yol açmaktadır. Avrupa ve Çin gibi pazar büyümesini kısıtlayabilecek bölgelere sıkı düzenlemeler getirildi.

Reaktif boyalar, 2016 yılında gelir bazında% 54,4'lük bir paya sahip olan piyasaya hitap etmiştir. Bunlar, yüksek oranda renkli organik maddelerden oluşur ve tekstilde renklendirme konusunda birincil uygulamaya sahiptir. Bunların solma ve parlak renk yelpazesine karşı yüksek direnci vardır, bu da onları pamuk ve rayon boyamaya uygun hale getirir. Tüketim büyümesinin Asya Pasifik ve Orta ve Güney Amerika gibi bölgelerde artması öngörülmektedir. Dağılmış boyaların yanı sıra reaktif boyaların, öngörülen yıllar boyunca artan talebe tanıklık etmesi bekleniyor. Teknik ve endüstriyel uygulamaların geniş çeşitliliği, boyama tekstillerinin eski uygulamaları ve lazer boyalarında yeni yaş uygulaması, organik LED (OLED) ve sıvı kristal ekranlar (LCD) içerir.

İnorganik pigmentler, piyasada organik pigmentlere kıyasla daha yüksek bir paya sahiptir. İnorganik pigmentlerin iyi ıslanma, daha koyu renk ve yağsızlık gibi özelliklerinin, öngörülen süre boyunca pazar büyümesi için olumlu bir görünüm sağlaması beklenmektedir. Organik pigmentlerin, 2017'den 2025'e kadar gelir bakımından % 5.8' lik bir CAGR*' de büyümesi beklenmektedir. İnorganik pigmentleri etkileyen sıkı düzenlemelerin, ürünün iç ikamesi yoluyla organik pigmentler için pozitif bir alan sağlaması muhtemeldir.

*Bileşik yıllık büyüme oranı (CAGR), bir yıldan daha uzun bir süre boyunca bir yatırımın ortalama yıllık büyüme oranıdır.

Büyüyen dijital baskı sektörünün, baskı mürekkepleri uygulamasında boya talebini artırması bekleniyor. Hindistan ve Çin gibi ülkeler, Asya Pasifik genelinde baskı mürekkepleri uygulamasında olumlu bir etki yaratabilecek büyük boya üreticileridir. Gelişmekte olan ekonomilerin hızla büyümesi nedeniyle tekstil ürünlerinin önemli bir büyümeye şahit olması bekleniyor. Sürekli moda trendini değiştirmenin de tekstil endüstrisini sürdürebilmesi ve böylece pazar büyümesini desteklemesi bekleniyor.

Tekstil fiyatlarındaki düşüş ithalat ve ihracat fiyatlarını önemli ölçüde düşürmüş, böylece piyasaya olan talebi arttırmıştır. Almanya, Japonya ve ABD gibi ülkeler, boya ve pigment pazarında olumlu bir etki yaratan tekstilde ihracat / ithalat fiyatlarında düşüşe şahit olmuştur. Tüketici ürünlerindeki malzemenin artan tercihine bağlı olarak dünya çapında artan plastik tüketiminin, boyalar ve pigmentler piyasasını öngörülen süre boyunca sürmesi beklenmektedir. Avrupa'da yurtiçi plastik talebinin geri kazanılması ve ABD ve Çin'e yapılan ihracatın artması, boyalar ve pigmentlerin sanayi büyümesini tahmin dönemi boyunca canlandıracaktır.

Doğrudan boya taleplerinin kimyasal rezerv özellikleri nedeniyle CSA'da artması bekleniyor. Buna ek olarak, diğer lif aktif boyalarla karşılaştırıldığında düşük maliyet ve tüketicilerin satın alma kabiliyetlerinin artması, piyasayı da olumlu yönde etkileyecektir. KDV boyaları tipik olarak pamuk, yün ve diğer liflerin renklendirilmesinde kullanılan bir kova veya kazan kullanır. Avrupa sektörü, tekstil endüstrisiyle uğraşan 220'den fazla şirkete sahiptir ve tahmin dönemi boyunca küp boyalar talebini artırmaktadır. Avrupa'da büyüme, çok sayıda büyük perakendecinin ve markanın ve uluslararası alanda tanınmış tasarımcıların varlığını sürdürmektedir.

Global Dijital Tekstil Baskı Mürekkebi pazarı, 2017 yılında 712 milyon ABD Doları değerindedir ve 2024 yılı sonunda 1.622 milyon ABD Doları seviyesine ulaşması, 2019 ve 2024 yılları arasında % 12,45 büyüme oranına ulaşması beklenmektedir.

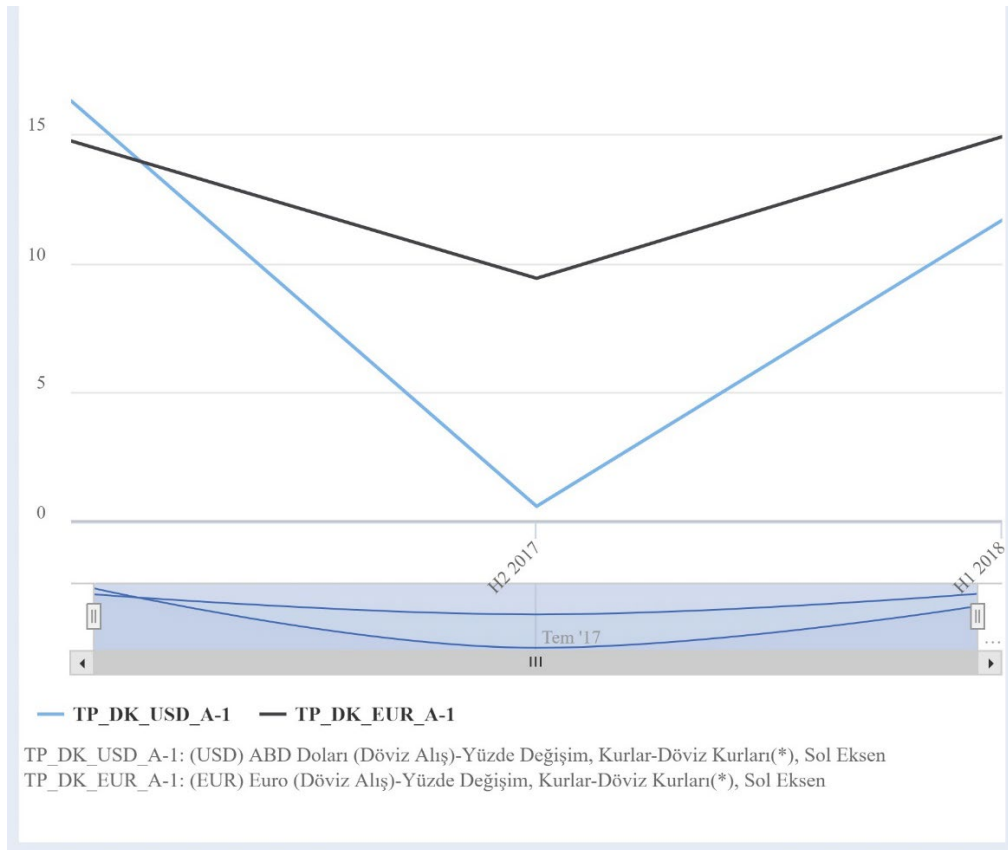
İSTANBUL KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ **MAL GRUBU İHRACAT RAPORU (TÜRKİYE GENELİ - KÜMÜLATİF)**

Mal Grubu	OCAK -	2017-	OCAK -	OCAK -
	HAZİRAN 2016	2018	HAZİRAN 2017	HAZİRAN 2018
	DEĞER	%	DEĞER	DEĞER
	(FOB-USD)	FARK	(FOB-USD)	(FOB-USD)
GLİSERİN,BİTKİSEL MAMÜLLER,DEGRA,YAĞLI MADDELER	188.978	22,87	255.890	314.412
MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	1.277.245.490	-29,39	2.044.282.329	1.443.408.909
ANORGANİK KİMYASALLAR	498.574.906	59,29	549.021.709	874.509.410
ORGANİK KİMYASALLAR	238.826.264	3,24	312.659.054	322.797.625
ECZACILIK ÜRÜNLERİ	392.391.237	22,68	395.659.254	485.381.770
GÜBRELER	119.127.203	14,44	78.923.255	90.316.054
BOYA,VERNİK,MÜREKKEP VE MÜSTAHAZARLARI	316.912.903	20,28	321.941.926	387.243.275
UÇUCU YAĞLAR,KOZMETİKLER	333.144.220	7,78	352.221.130	379.620.228
SABUN VE YIKAMA MÜSTAHAZARLARI	392.651.931	7,74	369.818.045	398.426.960

YAPIŞTIRICILAR, TUTKALLAR, ENZİMLER	90.112.233	11,81	89.966.472	100.589.304
BARUT,PATLAYICI MADDELER VE TÜREVLERİ	3.316.155	15,59	4.155.070	4.802.901
FOTOĞRAFÇILIK VE SİNEMACILIKTA KULLANILAN ÜRÜNLER	5.369.488	2,97	6.272.666	6.459.006
MUHTELİF KİMYASAL MADDELER	256.828.772	18,11	252.543.870	298.271.179
PLASTİKLER VE MAMÜLLERİ	2.515.610.078	15,33	2.541.350.841	2.930.940.592
KAUÇUK,KAUÇUK EŞYA	588.736.641	16,69	607.025.006	708.335.256
İŞLENMİŞ AMYANT VE KARIŞIMLARI,MAMÜLLERİ	149.017	8,77	117.922	128.261
GENEL TOPLAM:	7.029.185.516	6,38	7.926.214.440	8.431.545.143

Kimya sektörü ülkemizin en kritik sektörlerin başında gelmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin sanayiye sanayinin de kimyaya ihtiyacı vardır. Kimya sektörüne gerekli destek verilmelidir. Gelişmiş ülkelerden Almanya' nın kimya ihracatına baktığımızda kişi başına 1400 dolarlık bir ihracatı bulunuyor. Türkiye' nin kişi başına 200 dolarlık ihracatını düşündüğümüzde Almanya 7 kat fazla ihracat yapmaktadır. Kimya sektöründe Türkiye' nin fazla gelişmemiş olması, sanayisinin bu kadar fazla olup kimyasalı ithal etmesi, son zamanlarda dövizdeki dengesizlik fiyatlarda değişim yaratmaktadır.

Merkez bankasından Haziran 2017-Haziran 2018 aralığındaki kur değişimi aşağıdaki gibidir. Kimyasalların ithal alınması ve dövizin artması fiyatlarında yükselmesine neden olmuştur.

KAYNAK

International Trade Center (ITC), Trade-Map (<http://www.trademap.org/>)

Avrupa Kimya Endüstrisi Konseyi (CEFIC) verileri (<http://www.cefic.org/>)

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kimya Sektörü Raporları (<http://www.sanayi.gov.tr/>)

www.marketresearch.com

https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?evds/serieMarket/#collapse_2

<http://www.ikmib.org.tr/tr/default.html>